

Νίκος Σαράβας (1904 - 1930)

Γεννήθηκε στην Καλαμάτα και πέθανε από καλπάζουσα φυματίωση στην Αθήνα. Είχε το πάθος του αλκοόλ και των ναρκωτικών, συναναστράφηκε έντονα λαϊκούς μουσικούς στον Πειραιά, τον Πορφύρα και τον Βουτυρά, αλληλογράφησε με τον Καβάφη, έζησε κοντά στους καλογέρους στη Μονή Πεντέλης, για να πληρώσει το χαρτί και τον τυπογράφο για ένα απ' τα βιβλία του είχε πουλήσει το παλτό του. Κεντρικό πρόσωπο του «Μπάγκειον» και της πρωτοποριακής παρέας που σύχναζε στο εκδοτικό τυπογραφείο του Μαυρίδη, 1929-30, είχε στενό φίλο και τον Τερζάκη που άντεξε να μην τον αναφέρει ούτε μια φορά στις χιλιάδες πιλαφοειδείς συνδονιάδες του... Η γλώσσα κ' η ορθογραφία του έχει παραξενιές και σαν άνθρωπος ήταν φιλόδοξος και σαματατζής, είχε αρτίστικη εμφάνιση και τρελές ιδέες... Ένας καταραμένος, θλιμμένος γόης...

Αφηγήματα: «Κόχυλαρ», 1925, «Κ' εζήτησε την αγάπη της», 1925, (διηγήματα). «Το δάσος του θανάτου», 1929, μυθιστόρημα. «Μια πληγή χωρίς αίμα», 1930, νουβέλα.

Σκοτάδια

Καθισμένη σε μια γωνιά του δωματίου, βρίσκοταν σε στάση αναμονής...
Κι' έτσι η μέρα χλώμιασε ...
Μια κόκκινη αχτίδα έβαψε ψηλά το νταβάνι του δωματίου.
Έσβυνε έξω η λιακαδερή μέρα.
Κάποιοι ήχοι άτονοι, από ορχήστρα, φτάνανε ψηλά και χυνόντουσαν στο δωμάτιο με μικρές διαλείψεις...
Ένα τρακ, έκανε μέσα της και ξάφνου ένωσε μια ανείπωτη γλύκα, μια θεία στιγμή από κείνες που εισβάλλουν στην ψυχή μας έτσι απρόοπτα και μας αφήνουν σε μια γενική χαύνωση...
Και στο νου της κάποιες εικόνες ξέθωρες απ' τον καιρό, ήρθαν και στηλώθηκαν... Λεύθερα κυνηγητά σε μια απέραντη, ολόλευκη πλατεία και γύρω απ' το κεφάλι της ένα μαύρο σύγνεφο από μαλλιά χοροπηδούσε...
Κι' η μουσική έπαιζε εύθυμα.
Έσκυψε κάτω στανοιχτό παράθυρο και κύταξε σα να ξεχνιάση το μυστήριο που γλίστρησε στην ψυχή της.
Με αργές κινήσεις ανάδευε κάτω στην πλατεία ο κόσμος, μουδιασμένος μες στο λυκόφως.
Μια βαβούρα ανέβαινε μέχρι σ' αυτήνε, σαν απ' άλλο κόσμο, φόντος των ήχων της μουσικής.
Ένα μέρος της πλατείας, ακριανό, άδιασε για μια στιγμή απ' τον κόσμο και φάνηκε το λευκό χώμα.
Παράδοξα, βάσταξε για μια στιγμή έτσι αδιανό μες σ' όλη την κοσμοπλημμύρα.
Κάποτε, ένα παιδάκι έτρεξε με χαρά στο κενό χοροπηδώντας. Κι' ύστερα μια γυναίκα με τη λευκή ποδιά της βγήκε απ' την ίδια μεριά σπρώχνοντας ένα καρτσάκι, και πήρε το κατόπι του μικρού με μεγάλα βήματα.
Στο μέσο του κενού, ακριβώς, την έφτασε ένας ναύτης και την διπλόρωσε με θάρρος. Ίσως κάτι να της γλυκόλεγε. Αυτή γύρισε σ' άλλη διεύθυνση το καρτσάκι και τον πισωπλάτησε, προχωρώντας μ' ένα αργό, λικνιστό βάδισμα...
Και ξάφνου, το κενό χάθηκε μες στον κόσμο.
Μα είδε καλά πως ο μάγκας ο ναύτης, βούτηξε το χέρι του μικρού που έτρεχε όλο γύρω απ' το καρτσάκι κι' αυτήνε, και την ακολούθησε σέρνοντάς τον...
Έσκυψε περισσότερο στο παράθυρο να δη, μα στο κύμα του κόσμου δεν ξεχώρισε τίποτα.

Τίποτα! ... Τότε ένωσε νανεβοκατεβαίνει το στήθος της απ' αγωνία, και μέσα της νανοίγη ένα μεγάλο κενό.

Με τι αγωνία είχε παρακολουθήσει τη μικρή αυτή σκηνή!

Έκλεισε τα μάτια της μπρος στον κόσμο που κουνιότανε, κάτω, ζητώντας τη χαρά.

Και τότε πέρασε από μπρος της ο ναύτης κι' εκείνη.

Σε μια απόμερη γωνιά, κήπος ήτανε, ο ναύτης σκυμμένος σε κείνη της ψιθύριζε γλυκόλογα. Το χέρι του με τεχνικές κινήσεις της χαίδευε το στήθος ... κι' ύστερα γίστρησε κάτω, κάτω απ' την κοιλιά της το χέρι του.

Και πάνω απ' τα κεφάλια τους ένα θεόψηλο σπήτι χάνονταν στον ουρανό, που τα παράθυρά του έχυναν ένα γλυκή αντίφεγγο, απ' τη φωτοπλημμύρα του, έξω στα σκοτάδια της νύχτας.

Ο ναύτης με τεχνικές κινήσεις χαίδευε το στήθος, κι' ύστερα γλίστρησε το χέρι του κάτω, κάτω απ' την κοιλιά της...

Και πάλι με θέληση έδιωξε αυτή την εικόνα από μπροστά της.

Η αλήθεια, ποια είναι η αλήθεια, ανατρίχιασε στην ψυχή της η ερώτηση, ύστερ' από τόσα χρόνια που παρίστανε τον εαυτό της για χειραφετημένη γυναίκα ...

Ήταν ελεύθερη γυναίκα...

Έγραφε άρθρα στην εφημερίδα τους όλο φωτιά και μαίνος, με το θάρρος του ασυνείδητου, και τους άνδρες τους αποκαλούσε εγωιστές, βάρβαρους, χτήνοι. Και τότε έγινε μεγάλη, διάσημος ανάμεσό τους.

Τώρα τελευταία τοίμαζε κι' ένα δράμα, συμβολικό, μάλιστα... Παρίστανε τους άνδρες δεσμοφύλακες μιας απέραντης φυλακής πούπιανε όλο τον κόσμο... και μέσα ήτανε η γυναίκα κλεισμένη... Και ξάφνου, κάποτε που ξέσπασαν σε μια μυριόστομο κραυγή πόνου έπεσαν τα τείχη μόνα τους, δίχως βία κι' είδαν ένα ήλιο πανώριο να βγαίνει κάτω στην πεδιάδα. Που τις καλούσε στη δουλειά και στη ζωή.

Ήτανε ώμορφη κι' επιπρόσθετα είχε τα ρόδα της ηλικίας της.

Κι' όλες την αγαπούσανε, την αγκαλιάζανε με πάθος και της ζητούσανε τη φιλία της, μια «ιδιαιτερη φιλία», σιγοκλαιγοντας, σε στερικούς ενθουσιασμούς, αναστενάγματα...

Η αλήθεια, ποια είναι η αλήθεια ανατρίχιασε στην ψυχή της η ερώτηση, ύστερ' από τόσα χρόνια που παρίστανε τον εαυτό της για χειραφετημένη γυναίκα., κι' έχωσε το βλέμμα της έξω, που η νύχτα είχε πέσει πια οριστικά, στο σκοτάδι.

Ο ναύτης με τεχνικές κινήσεις ... κι' ύστερα γλίστρησε το χέρι του πάρα κάτω, κάτω απ' την κοιλιά... Κι' ένα παιδάκι παχουλό, με τα ρόδινα χεράκια του, που πέταγε στον αέρα, τους γλυκοτριγύριζε εναέρια σαν αμφίβολη σκέψη...

Ποια είναι η αλήθεια;...

Κάτι της φάνηκε πως έξω, στα σκοτάδια. Ακούει...

Σούφρωσε τα χείλια της και πέταξε ψηλά τα φρύδια, στο ζαρωμένο μέτωπό της.

Κάτι γενώτανε έξω, στα σκοτάδια...

Φωνές και μουγκριτά... Σώματα πού παλεύανε έτσι, νευρικά, κάτι αναζητώντας...

Μια «ιδιαιτερη φιλία» ξεχώρισε μια στερική φωνή να της στριγγλίζει σταυτί, και της φάνηκε πως στο σώμα της γλιστράγανε κάποια αγκαλιάσματα πούχε αιστανθή άλλοτε... Και πετάχθηκε σα να την περιζώσανε φίδια.

Ναι! έβλεπε τώρα καθαρά σώματα, σώματα ολόγδυμνα. να κυλιούνται αργοπαλεύοντας, σε μια προσπάθεια για να φτάσουνε κάπου, αγκαλιασμένα με μια στερική ορμή, χαμένα στα βουρκώδικα σκοτάδια.

Μια απ' αυτές που ρχότανε και για αρχηγός - παχιά, κυρία του κόσμου, μορφωμένη πολύ, ξέφυγε απ' τον άλλο συρφετό, για μια στιγμή.

Μια ανείπωτη χαρά έφεξε στην ψυχή της, μα για μια στιγμή.

Γλίστρησε μέχρι το παράθυρό της, μέχρι σ' αυτήνε... και πιο κοντά... και πιο κοντά... Κι' όσο πλησίαζε μια αηδία της έφερνε στην ψυχή της. Μα γιατί; ...

- Μια «ιδιαιτερη φιλία!... » - ξέσκισε ταυτιά της η στερική φωνή της... και τα μάτια της σπινθηρίζανε. Να γιατί!

Άπλωσε τα χέρια της σα για να την αγκαλιάσει κι' αυτή τότε πήδησε στο βάθος του δωματίου σαν τρελή απ' την αηδία.

Ξάφνου μια λουρίδα από το φως του δρόμου χύθηκε στο δωμάτιο απ' την πόρτα που άνοιξε...

- Καλησπέρα χρυσό μου... - γκρινιστήνισε στον αγέρα του δωματίου η φωνή, απ' την πόρτα που άνοιξε.

- Σείς!... Ψιθύρισε το κορίτσι, βλέποντας χαμένα τη χοντρή κυρία που ρχότανε και για αρχηγός τους...

... «Μια ιδιαίτερη φιλία...» μαχαίρωνε το μυαλό της...

- Βλέπω, στα σκοτεινά... σαν κυνική φιλόσοφος...

Ξανάκλεισε πίσω τους η πόρτα και το δωμάτιο φάνταζε πιο μαύρο.

... ..

Κάποτε βρεθήκανε δυο γυμνά σώματα στο γωνιακό κρεβάτι του δωματίου, σ' ένα σπασμό ηδονής...

Θαρρώ, πως στο μεταξύ, απ' την ώρα που μπήκε μέσα η κυρία, η πολύ διαβασμένη είπανε κι' αυτά:

- "Γώς πάει το δραματάκι;..."

- «Ποια είναι η αλήθεια;...»

- «Α κι' εσύ!... Τι αλήθεια!... Αλήθεια είναι ό,τι σ' ευχαριστεί αυτή τη στιγμή... » - και την αγκάλιασε.

Το κορίτσι έρριξε έξω την προσοχή της...

Στο σκοτάδι της νύχτας έλαμπαν γλυκά τα φώτα της πόλης κι' ένα χαρούμενο βούισμα ανέβαινε μέχρι σ' αυτήνε, απ' τους ανθρώπους που ζητάγανε στο βράδυ τηςσχόλης, τη χαρά...

Ποια είναι η αλήθεια; . . .

Χαμογέλασε, σαν ειρωνικά για τις προηγούμενες σκέψεις της, σαν από ηδονή, κι' αγκάλιασε. . .